

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17CoCsp/8/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122355584
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Janáková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:6122355584.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Janákovvej a sudcov Mgr. Zuzany Holúbkovej a Mgr. Ivana Kubínyho v spore žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, Bratislava- mestská časť Ružinov, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného Remedium Legal, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Prievozská 2, Bratislava- mestská časť Ružinov, IČO: 53 255 739, proti žalovanému A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX, o zaplatenie 4. 359,22 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 31.októbra 2023, č.k. PB-13Csp/43/2022-158, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. a v závislom výroku III. o trovách konania p
o t v r d z u j e .

II. Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom (v poradí druhým) súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 3. 768,18 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 4. 145,68 eur od 18.09.2021 do 20.09.2021, 5,00 % ročne zo sumy 4.101,78 eur od 21.09.2021 do 12.10.2021, 5,00 % ročne zo sumy 4. 057,88 eur od 13.10.2021 do 16.11.2021, 5,00 % ročne zo sumy 4 013,98 eur od 17.11.2021 do 16.12.2021, 5,00 % ročne zo sumy 3. 970,08 eur od 17.12.2021 do 17.01.2022, 5,00 % ročne zo sumy 3. 926,18 eur od 18.01.2022 do 16.02.2022, 5,00 % ročne zo sumy 3. 906,18 eur od 17.02.2022 do 16.03.2022, 5,00 % ročne zo sumy 3. 888,18 eur od 17.03.2022 do 26.04.2022, 5,00 % ročne zo sumy 3. 868,18 eur od 27.04.2022 do 18.05.2022, 5,00 % ročne zo sumy 3. 848,18 eur od 19.05.2022 do 17.06.2022, 5,00 % ročne zo sumy 3. 828,18 eur od 18.06.2022 do 14.07.2022, 5,00 % ročne zo sumy 3. 813,18 eur od 15.07.2022 do 17.08.2022, 5,00 % ročne zo sumy 3. 798,18 eur od 18.08.2022 do 16.09.2022, 5,00 % ročne zo sumy 3. 783,18 eur od 17.09.2022 do 17.10.2022 a 5,00 % ročne zo sumy 3. 768,18 eur od 18.10.2022 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom II. žalobu vo zvyšku zamietol a výrokom III. žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 18,78 %.

2. Súd prvej inštancie rozhodoval na základe žaloby, ktorou sa žalobca domáhal proti žalovanému zaplatenia sumy 4. 359,22 eur s príslušenstvom. V žalobe žalobca uviedol, že na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere poskytol jeho právny predchodca žalovanému finančné prostriedky, ktoré sa zaviazal vrátiť v splátkach. Následkom nesplácania úveru riadne a včas právny predchodca žalobcu vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru a vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy. Vzhľadom na to, že žalovaný dlžnú sumu nevrátil, obrátil sa žalobca na súd.

3. V priebehu konania žalobca zobral žalobu v časti o zaplatenie istiny 60,- eur s príslušným úrokom z omeškania späť s poukazom na úhrady žalovaného. Vzhľadom k tomu súd prvej inštancie podľa § 145 od.2 CSP konanie v časti o zaplatenie istiny vo výške 60,- eur s príslušným úrokom z omeškania zastavil.

4. Súd prvej inštancie o žalobe žalobcu najskôr rozhodol tak, že rozsudkom zo dňa 22.11.2022, č. k. 13Csp/43/2022 - 118 výrokom I. konanie v časti o zaplatenie sumy 60,- eur s príslušným úrokom z omeškania zastavil, výrokom II. žalobu zamietol a výrokom III. priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania. Na odvolanie žalobcu proti výroku II. a III. Krajský súd v Trenčíne uznesením zo dňa 27.07.2023, č. k. 17CoCsp/6/2023 - 140, právoplatným dňa 17.08.2023, rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. a v závislom výroku III. zrušil a vec mu vrátil v tomto rozsahu na ďalšie konanie.

5. Po zrušení veci a vrátení veci súdu prvej inštancie, tento najskôr skúmal, či boli dodržané podmienky postúpenia pohľadávky definované v § 92 ods. 8 zákona o bankách, a teda či žalobcovi svedčí aktívna vecná legitímácia (ak nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky, nemôže žalobcovi svedčiť aktívna vecná legitímácia).

6. Súd prvej inštancie uviedol, že z listín zasielaných žalovanému (tretia upomienka zo dňa 26.07.2019, doručená žalovanému dňa 05.08.2019, vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru ku dňu 15.10.2019, doručené žalovanému dňa 22.10.2019) vyplynulo, že právny predchodca žalobcu splnil podmienky podľa § 92 ods.8 zákona o bankách. Zmluvou zo dňa 17.09.2021 postúpil predmetnú pohľadávku na žalobcu, pretože pohľadávka bola v čase postúpenia splatná, žalovaný bol vyzvaný na jej úhradu a bol nepretržite v omeškani dlhšie ako 90 dní. Čo sa týkalo obsahu výzvy, súd prvej inštancie poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27.09.2023, sp. zn. 9Cdo/165/2022, v zmysle ktorého z výzvy na zaplatenie nemusí výslovne vyplývať, že ak dlžník sumu neuhradí, veriteľ pristúpi k postúpeniu pohľadávky, musí z nej však byť bez akýchkoľvek pochybností zrejmá konkrétna špecifikácia pohľadávky, ktorú má dlžník uhradiť. Výzvou v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť aj oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru za predpokladu, že dlžník mal objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom takéhoto adresovaného jednostranného právneho úkonu. Pretože žalobca sa platne stal veriteľom postúpenej pohľadávky, súd prvej inštancie uzavrel, že žalobca je vo veci aktívne vecne legitimovaný. Námietky žalovaného považoval za nedôvodné.

7. Žalovaný namietal, že v predmetnej zmluve o úvere je nesprávne uvedená RPMN, nakoľko v celkovej čiastke nákladov spotrebiteľa nie je zohľadnené poistenie. Vzhľadom na uvedené, je potrebné považovať predmetný úver za bezúročný a bez poplatkov.

8. Súd prvej inštancie konštatoval, že zo znenia zmluvy o úvere je zrejmé, že v zmluve sa nachádza predformulovaný text o poistení (v časti 7 Zmluvy) ako pristúpenie dlžníka k poisteniu schopnosti splácať D. pôžičku, avšak zmluva vôbec nepredpokladá odmietnutie poistenia ako takého. Ani samotná žiadosť o poskytnutie spotrebného úveru, ktorá je formulárovou žiadosťou, možnosť odmietnutia poistenia nepredpokladá. Pokiaľ tvorilo výšku splátky úveru aj poistenie schopnosti splácať úver vo výške 4,58 eur, malo byť nevyhnutne zahrnuté pre účely výpočtu celkovej čiastky spojenej s úverom, pretože to bolo podmienkou toho, aby žalovaný získal spotrebiteľský úver alebo ho získal za ponúkaných podmienok. Hoci žalobca súdu prvej inštancie predložil listinu - Informácie finančného sprostredkovateľa k dojednávaniu poisteniu, v ktorej je uvedené, že žalovaný bol poučený o tom, že poistenie je dobrovoľné a nie je podmienkou poskytnutia bankového úveru, táto listina nie je žalovaným podpísaná a zároveň zo žiadneho ďalšieho predloženého listinné dôkazu nevyplývala voľba žalovaného (t. j. či si sám vybral poistenie a či mal možnosť toto odmietnuť).

9. Všetky tieto okolnosti nasvedčovali tomu, že poistenie uzavreté veriteľom nebolo osobitnou službou poskytnutou dlžníkovi, ale bolo vecou obchodných nákladov samotného veriteľa, predchodcu žalobcu. Samotná dohoda o poistení schopnosti splácať úver, uvedená v základných parametroch úveru zmluvy o úvere, bola podmienkou uzavretia zmluvy a žalovaný musel podpísať aj dojednanie o poistnom, pokiaľ chcel dosiahnuť poskytnutie úveru. Celková čiastka spojená s úverom vo výške 8. 873,90 eur tak bola podľa súdu prvej inštancie uvedená nesprávne, pretože pri dohodnutej výške mesačnej splátky 92,22 eur spolu s poistením vo výške 4,58 eur za poistenie úveru (t.j. celkom mesačná splátka 96,80 eur) pri ich počte (95) a spolu s poplatkom vo výške 113,- eur za poskytnutie úveru, je táto celková čiastka vo výške 9. 309,- eur a nie vo výške 8. 873,90 eur. Nielen celková čiastka úveru, ale aj výška RPMN

13,29 % bola uvedená nesprávne. Preto obranu žalovaného o bezpoplatkovosti a bezúročnosti úveru (pre nesprávny údaj o RPMN) súd prvej inštancie vyhodnotil ako dôvodnú.

10. Súd prvej inštancie preto skonštatoval, že žalobca od žalovaného nemohol požadovať žiadne úroky, ani žiadne poplatky. Žalobcovi preto patrí nárok len na zaplatenie rozdielu medzi poskytnutým úverom vo výške 5. 650,- eur a úhradami žalovaného vo výške 1. 881,82 eur. Žalobcovi tak vznikol nárok na zaplatenie sumy 3. 768,18 eur, na ktoré zaplatenie súd prvej inštancie žalovaného predmetným rozsudkom zaviazal a vo zvyšnej časti (zvyšok istiny, zmluvné úroky a poplatky), žalobu zamietol.

11. K uplatneným úrokom z omeškania vo výške 483,32 eur súd prvej inštancie uviedol, že žalobca neuviedol, akým výpočtom k tejto sume došiel a po zohľadnení akých predpokladov (napr. či ide o úroky z omeškania pred zosplatením/po zosplatení, či ako boli vypočítané). V zmysle CSP je však povinnosťou žalobcu tvrdiť, teda jeho povinnosťou je zrozumiteľne a určito opísať okolnosti, ktoré viedli k podaniu žaloby a tvrdiť skutočnosti, z ktorých vyplýva oprávnenosť uplatneného nároku. Žalobca musí v žalobe uviesť také skutočnosti, ktorými opíše skutok, na základe ktorého si uplatňuje svoj nárok, a to v takom rozsahu, ktorý umožňuje jeho jednoznačnú individualizáciu. Len samotné uplatnenie vyčíslených úrokov z omeškania nestačí pre úspešnosť žalobcu v konaní, keď žalobca musí v konaní úplne opísať rozhodujúce skutočnosti, pričom toto nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy (§ 132 CSP). V predmetnej veci žalobca neunesol dôkazné bremeno tvrdenia v časti uplatneného nároku na vyčíslené úroky z omeškania, preto súd prvej inštancie žalobu aj v tejto časti zamietol.

12. Keďže sa žalovaný dostal do omeškania s platením svojho peňažného záväzku, vzniklo žalobcovi popri dlžnej istine i právo na úhradu úrokov z omeškania vo výške 5,00 % ročne od postúpenia pohľadávky. Súd prvej inštancie v úrokoch z omeškania zohľadnil aj jednotlivé splátky žalovaného uhradené po postúpení pohľadávky.

13. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa zásady úspechu v konaní podľa § 255 ods.1 a 2 v spojení s § 262 ods.1 CSP tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 18,78 %, ako rozdiel medzi čiastočným úspechom žalobcu 59,39 % a čiastočným úspechom žalovaného 40,61 %.

14. Proti výroku II. a III. tohto rozsudku podal žalobca odvolanie.

15. Žalobca v rámci výpočtu celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, aj ročnej percentuálnej miery nákladov (ďalej ako „RPMN“) uviedol, že poistenie schopnosti splácať úver ako typ zabezpečenia záväzkov plynúcich zo Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru je v predmetnom prípade fakultatívne, t. j. ide o možnosť, nie povinnosť dojednať taký druh poistenia. Preto fakultatívne poistné do výpočtu celkových nákladov nevstupuje. Záležalo len od preferencií žalovaného, či k poistnému pristúpi. Žalobca mal za to, že úverovú zmluvu mohol klient uzavrieť za rovnakých podmienok aj bez dojednaného poistenia. V tejto súvislosti žalobca odkázal na viacero súdnych rozhodnutí v obdobných prípadoch.

16. V súvislosti s dobrovoľným poistením žalobca poukázal na Európske informácie o spotrebiteľskom úvere, konkrétne na bod 3 - náklady spojené so spotrebiteľským Úverom, kde sa uvádza: „Na získanie spotrebiteľského úveru alebo na získanie spotrebiteľského úveru za ponúkaných podmienok sa musí uzavrieť - poistenie na zabezpečenie spotrebiteľského úveru alebo ďalšia zmluva o doplnkovej službe – Nie.“ Zároveň poukázal na čl. II, bod 3. Všeobecných obchodných podmienok D., E., v zmysle ktorého: „Máte právo sa pred uzatvorením Zmluvy rozhodnúť, či Nás požiadate o Úver s poistením schopnosti splácať Úver (ďalej „Poistený úver“) alebo bez poistenia schopnosti splácať Úver. Vašu voľbu zohľadníme v Zmluve.“

17. Podľa žalobcu je pri výpočte celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, potrebné postupovať tak, že k poplatku za poskytnutie úveru vo výške 113,- eur sa pripočíta počet splátok 95, ktoré sa vynásobia splátkou bez poplatku za poistenie vo výške 98,54 eur, čo v sumáre predstavuje 9.474,30 eur. V zmluve je podľa žalobcu správne (aj v súlade so zákonom o spotrebiteľských úveroch) uvedený údaj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ titulom úveru zaplatiť, ako aj správna RPMN, ktorá bola vypočítaná v súlade s prílohou č. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Preto podľa žalobcu súd prvej

inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a zároveň vec nesprávne právne posúdil.

18. Na záver poukázal na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 09.11.2016 vo veci C-42/15, ktorý v obdobnej veci judikoval, že porušenie povinnosti veriteľa môže byť podľa vnútroštátnej právnej úpravy sankcionované zánikom nároku veriteľa na úroky a poplatky, avšak takáto sankcia je primeraná len pri takom porušení povinností veriteľa, ktoré môže spochybniť možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku, t.j. napríklad neuvedenie ročnej percentuálnej miery nákladov, počtu a frekvencie splátok, ako aj neuvedenie prípadnej existencie notárskych poplatkov, požadovaných záruk a poistenia. Za primerané by sa však nemalo považovať, ak pre neuvedenie niektorých náležitostí, ktoré svojou povahou nemôžu mať vplyv na schopnosť dlžníka posúdiť rozsah svojho záväzku, sa bude v súlade s vnútroštátnou úpravou uplatňovať sankcia bezúročnosti a bez poplatkovosti úveru, čo bude vyvolávať voči veriteľovi závažné následky.

19. Žalobca tiež namietal závery súdu prvej inštancie v bode 47. odôvodnenia rozsudku v časti úrokov z omeškania vo výške 483,32 eur, v ktorej žalobca podľa súdu prvej inštancie neunesol dôkazné bremeno a preto súd prvej inštancie žalobu (aj) v tejto časti zamietol. Dovoľuje si poukázať, že žalovaný nárok v tejto časti nijakým spôsobom nespochybňoval či nerozporoval, čo malo mať podľa názoru žalobcu za následok to, že si mal súd prvej inštancie uvedené osvojiť ako zistený skutkový stav a následne nárok (aj) v tejto časti priznať.

20. Žalobca trval na tom, že už v samotnej žalobe uviedol, že pohľadávka žalobcu predstavovala ku dňu postúpenia predmetnej pohľadávky sumu vo výške 6.762,99 eur, ktorá pozostávala z istiny vo výške 4.649,82 eur, z riadneho úroku vo výške 1.602,95 eur, z úroku z omeškania vo výške 483,32 eur, z poplatkov vo výške 26,90 eur, v súlade s prílohou k Zmluve o postúpení pohľadávok, kde postupca deklaruje, že výška a špecifikácia pohľadávky uvedenej v predmetnej prílohe je generovaná bankovým systémom a predstavuje aktuálnu dlžnú sumu ku dňu postúpenia pohľadávky. Preto zo samotnej žaloby bolo zrejmé, že ide o úroky z omeškania vyčíslené do postúpenia pohľadávky (do 17.09.2021) v súlade s prílohou k zmluve o postúpení pohľadávok.

21. Preto žalobca žiadal odvolací súd, aby rozsudok v napadnutom rozsahu zmenil tak, že jeho žalobe vyhovie a prizná mu náhradu trov (vrátane odvolacieho) konania v plnom rozsahu.

22. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný. Stotožnil sa s argumentáciou súdu prvej inštancie, že poistenie bolo jednou z podmienok uzatvorenia zmluvy o úvere. Ako už v rámci konania uviedol, nemal možnosť odmietnuť poistenie k úveru, pokiaľ chcel predmetný úver získať. Poistenie mu bolo veriteľom vnútené pri uzatváraní zmluvy o úvere bez jeho vôle.

23. Žalovaný k formuláru Európskej informácie o spotrebiteľskom úvere, na ktorý poukazoval žalobca v odvolaní uviedol, že nemal možnosť získať úver aj bez poistenia, nakoľko formulár mu nebol predložený za účelom oboznámenia sa s jeho obsahom v dodatočnom časovom predstihu pred podpisom zmluvy o úvere, ale súčasne so zmluvou o úvere, v ktorej už poistenie úveru bolo zahrnuté. Nemal dostatočný priestor na to, aby sa s jeho obsahom oboznámil. Tvrdil, že ani zamestnanec žalobcu ho o možnosti odmietnutia poistenia úveru neinformoval.

24. Ďalej žalovaný tvrdil, že si nepamätá, že mu boli zamestnancom žalobcu predložené totožné Všeobecné obchodné podmienky, ako tie, ktoré žalobca predložil súdu prvej inštancie ako dôkaz. K tomu dodal, že ak mu aj boli pri podpise zmluvy o úvere predložené, nemal možnosť sa s ich obsahom v dostatočnom časovom predstihu oboznámiť. Zamestnanec žalobcu mu predložil celú zmluvnú dokumentáciu k podpisu úverovej zmluvy naraz a neinformoval ho o možnosti akejkoľvek zmeny predložených zmluvných podmienok.

25. Žalovaný upozornil na to, že ak by mal záujem predmetný úver si poistiť dobrovoľne, tak by poistenie uzatvoril samostatne v poisťovni, a nie ako súčasť bankového úveru (priamo v banke). Tvrdil, že takto uzavreté poistenie nemá možnosť ani vypovedať bez súhlasu veriteľa, pretože nie je dojednané na samostatnej listine, ale je súčasťou zmluvy o úvere. Zmluvu s poisťovňou uzavrel veriteľ ako poistník a obsah tejto zmluvy žalovanému ako platiteľovi poistného nie je známy, z čoho logicky vyplýva, že

poistnú zmluvu môže vypovedať len žalobca ako poistník, teda nie žalovaný ako poistený. Taktiež bol toho názoru, že ak by si takéto poistenie dojednal priamo v poisťovni, mesačné poistné by bolo lacnejšie.

26. Podľa žalovaného veriteľ značne obmedzil jeho schopnosť urobiť rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktorú by pri dostatku informácií inak neurobil, a to práve tým, že mu zmluvné dojednania vnútil, pričom zvýhodnil poskytovateľa služby, čím spôsobil nerovnováhu v zmluvných vzťahoch. Preto podľa žalovaného mal žalobca splátku poistného zahrnúť do RPMN.

27. Žalovaný trval na tom, že nijakým spôsobom neprejavil súhlas s poistením úveru. Nesúhlasil s tvrdením žalobcu, že z predloženej zmluvnej dokumentácie nie je možné vyvodiť čo i len nepriamo záver, že poistenie pre získanie predmetného úveru nebolo povinné. Žalobca pri uzatváraní zmlúv o úvere používa formulárové dokumenty, ktorých obsah nemá možnosť spotrebiteľ ovplyvniť, ako tomu bolo aj v tomto prípade.

28. Žalovaný sa taktiež stotožnil s odôvodnením rozhodnutia súdom prvej inštancie v zamietajúcej časti žaloby o úroku z omeškania vo výške 483,32 eur.

29. Na tomto základe žalovaný žiadal odvolací súd, aby napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny.

30. V replike žalobca zotrval na podanom odvolaní a uviedol, že žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu neuviedol žiadne skutočnosti, ku ktorým by bolo zo strany žalobcu potrebné sa dodatočne vyjadriť.

31. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379 a § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutom rozsahu, vo výroku II. a v závislom výroku III. (o trovách konania) podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť.

32. Rozsudok súdu prvej inštancie vo vyhovujúcom výroku (výrok I.) odvolaním napadnutý nebol, preto v tomto výroku rozsudok súdu prvej inštancie nadobudol právoplatnosť (§ 367 ods. 2 CSP).

33. Súd prvej inštancie v predmetnej veci zmluvu uzatvorenú dňa 11.12.2018 posúdil ako zmluvu spotrebiteľskú s tým, že úver poskytnutý právnym predchodcom žalobcu žalovanému, je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov pre absenciu náležitostí predpokladaných v zmluve v zmysle § 9 ods. 2 písm. h) zákona o spotrebiteľských úveroch a žalovaný je tak povinný vrátiť iba istinu úveru, ktorá mu bola poskytnutá, po odpočítaní úhrad vo výške 1.881,82 eur, a to v sume 3.768,18 eur, bez akýchkoľvek úrokov a poplatkov.

34. So záverom o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru poskytnutého žalovanému pre nesprávne uvedenú celkovú čiastku úveru (ako aj výšku RPMN) sa odvolací súd stotožňuje.

35. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na odvolacie argumenty žalobcu v odvolaní je posúdiť správnosť skutkových a právnych záverov súdu prvej inštancie vedúcich k zamietnutiu žaloby vo zvyšnej časti.

36. Podľa § 9 ods.2 písm. h) zák.č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (účinných ku dňu uzavretia zmluvy) zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

37. Podľa § 11 ods.1 písm. b) a d) cit. zákona poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) až i), l) a p) a v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

38. Podľa § 2 písm. g) cit. zákona na účely tohto zákona sa rozumie celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov

akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj poistné a náklady spojené so zmluvou o zabezpečení záväzku spotrebiteľa podľa tohto zákona, ktorých uzavretím bolo podmienené získanie spotrebiteľského úveru alebo jeho získanie za ponúkaných podmienok.

39. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalovaný ako dlžník uzatvoril dňa 11.12.2018 s právnym predchodcom žalobcu ako veriteľom zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru " D. Pôžička" s dohodnutou výškou bezúčelového úveru 5.650,- eur, ktorý sa zaviazal splácať v počte 95 anuitných mesačných splátok s výškou anuitnej mesačnej splátky 92,22 eur, pričom anuitná mesačná splátka vrátane poisteného bola vo výške 96,80 eur a mesačná splátka poistného bola vo výške 4,58 eur. Súčasťou textu zmluvy o úvere boli aj ustanovenia bodu 7 o prístupení dlžníka k poisteniu schopnosti splácať D. Pôžičku, so základným súborom poistenia pre prípad pracovnej neschopnosti, invalidity a smrti, na základe čoho žalovaný pristúpil k poisteniu podľa rámcovej poistnej zmluvy uzatvorenej medzi poisťníkom ako D., E. a poisťovňou ako poisťovateľom. Výška mesačného poistenia je uvedená priamo v zmluve a ostatné náležitosti poistenia ako poistné obdobie, začiatok a koniec poistenia, spôsob jeho výpočtu ako aj spôsob výpočtu poistného plnenia, sú obsiahnuté vo všeobecných poistných podmienkach pre poistenie schopnosti splácať splátky flexipôžičky, na ktoré zmluva o úvere odkazuje. V zmluve, pokiaľ ide o údaj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť podľa § 9 ods. 2 písm. h) zákona o spotrebiteľských úveroch je tento uvedený vo výške 8.873,90 eur.

40. V čase uzatvorenia zmluvy platila právna úprava zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a súd prvej inštancie zo správne aplikovaných ustanovení označeného právneho predpisu, platných a účinných ku dňu uzatvorenia dotknutej zmluvy, aj vychádzal. Podľa dôvodovej správy k návrhu Zákona o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (po prijatí publikovanom pod č. 129/2010 Z.z.), vo vzťahu k § 9 zásadný význam v ochrane spotrebiteľa v zmluvných vzťahoch má, aby spotrebiteľ získal dostatočné množstvo informácií o podmienkach úveru, nákladoch a záväzkoch, ktoré z neho vyplývajú. Medzi podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere patrí tiež údaj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítaný na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere (spotrebiteľ musí byť jednoznačným spôsobom informovaný o tom, akú celkovú čiastku na úvere zaplatí), údaj o správnej výške splátky a tiež RPMN. Z vyššie uvedenej dôvodovej správy k ust. § 9 ods. 2 vyplýva účel, pre ktorý zákonodarca zakotvil požiadavku obligatórnych obsahových náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere - ktorým účelom je dostatočná informovanosť spotrebiteľa o podmienkach spotrebiteľského úveru, ktorá požiadavka bola premietnutá aj do normatívneho textu - do znenia zákona. Niektoré ustanovené náležitosti a to práve tie, ktoré sú uvedené v § 11 ods. 1 písm. b/ zákona o spotrebiteľských úveroch (v znení účinnom v čase uzavretia predmetnej zmluvy) zákonodarca v prospech ochrany spotrebiteľa preferoval až do takej miery, že ich neuvedenie, resp. nesprávne uvedenie bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru ako sankcie pre dodávateľa, ktorý nerešpektuje zákon a tým spotrebiteľa vystavuje nerovnému postaveniu (rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/127/2015).

41. V preskúmvanej veci sa odvolací súd nestotožnil s tvrdením žalobcu, že poistné bolo v predmetnom prípade fakultatívne, teda nebolo povinné, ale záležalo len od preferencie žalovaného, pričom bolo možné uzavrieť zmluvu za rovnakých podmienok aj bez poistenia, z ktorého dôvodu poistné do celkových nákladov zahrnuté byť nemuselo. Faktom je, vychádzajúc z platnej právnej úpravy, že údaj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, musí v sebe zahŕňať aj poplatky za doplnkové, či vedľajšie služby, spojené so spotrebiteľským úverom, pričom tomu tak nemusí byť iba v prípade, ak ide o doplnkové či vedľajšie služby, ktorými nie je podmienené získanie spotrebiteľského úveru, alebo jeho získanie za ponúkaných podmienok.

42. O tento prípad v okolnostiach posudzovanej veci však zjavne nešlo. Z dokazovania totiž nevyplynulo, že poistenie schopnosti splácať úver v prípade žalovaného by bolo dobrovoľnou doplnkovou službou, ktorú by si tento zvolil dobrovoľne, ale bolo službou, ktorá bola podmienkou získania úveru. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že konkrétny poistný produkt bol obsiahnutý priamo vo formulárovej zmluve o úvere, ktorú predkladal žalobca ako veriteľ. Spotrebiteľovi má byť daná a navonok aj preukázaná možnosť slobodne urobiť prejav vôle, či chce uzavrieť okrem úverovej zmluvy aj dohodu o poistení alebo nie. V posudzovanom prípade žalobca nepreukázal, že by žalovanému umožnil slobodne sa rozhodnúť, či sa pre prípad nemožnosti splácať úver poistí alebo nie. Žalovaný mal pred uzatvorením

zmluvy o úvere možnosť vybrať si iba typ poistenia, súbor poistenia a zisťované boli jeho skúsenosti s poistením. Žalobca nepreukázal ani to, že by žalovaný ako spotrebiteľ, ktorému bola predložená formulárová zmluva, mal vôbec možnosť ovplyvniť obsah zmluvy o úvere ohľadom poistenia. Keďže zmluvu vo formulárovej podobe pripravoval žalobca ako zmluvný partner spotrebiteľa a s ohľadom na nepomer vo vyjednávacej sile zmluvného partnera a spotrebiteľa je zjavné, že spotrebiteľ sa len s ťažkosťou môže domôcť zmeny vopred pripravených zmluvných dojednaní. Už len tá skutočnosť, že čiastkové údaje o poistení sú zahrnuté priamo v časti zmluvy, v ktorých sa definujú základné náležitosti úveru, vzbudzuje pochybnosti o tom, že žalobca umožnil žalovanému dobrovoľne sa poistiť. Pri pochybnostiach o obsahu spotrebiteľskej zmluvy pritom platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

43. Už počas konania žalovaný argumentoval tým, že nemal možnosť odmietnuť toto zmluvné dojednanie, pokiaľ chcel predmetný úver získať. Poistenie mu bolo pri uzatváraní zmluvy o úvere vnútené. Odvolací súd konštatuje, že v prospech tvrdenia žalobcu, že sa jednalo o fakultatívne poistenie, nesvedčí tak obsah samotnej zmluvy, ako ani všeobecných obchodných podmienok, na ktoré sa odvoláva a v konečnom dôsledku ani Európske informácie o spotrebiteľskom úvere, podľa ktorých, ako v odvolacom konaní tvrdí, na získanie spotrebiteľského úveru nemuselo byť poistenie uzatvorené. Nebolo preukázané, že v čase uzavretia zmluvy o úvere žalobca ako dodávateľ napriek obsahu sprievodných dokumentov od žalovaného uzavretie ďalšej doplnkovej (poistnej) zmluvy nevyžadoval. Žalovaný v konaní opakovane spochybnil možnosť získať úver aj bez poistenia, tvrdil, že formulár Európske informácie o spotrebiteľskom úvere, ako aj VOP, mu neboli predložené za účelom oboznámenia sa s ich obsahom a v dostatočnom čase predstihu pred podpisom zmluvy o úvere. Opakovane tvrdil, že ani zamestnanec žalobcu ho o možnosti odmietnutia poistenia úveru, resp. o akejkoľvek možnosti zmeny predložených zmluvných podmienok neinformoval. Kompletnú zmluvnú dokumentáciu mu zamestnanec žalobcu predložil naraz k podpisu zmluvy, poistenie mu tak bolo veriteľom vnútené pri uzatváraní zmluvy o úvere bez jeho vôle. Zároveň žalovaný poukázal na to, že ak by mal záujem predmetný úver si poistiť dobrovoľne, tak by poistenie uzatvoril samostatne v poisťovni, a nie ako súčasť bankového úveru priamo v banke, pričom mesačné poistenie priamo v poisťovni by bolo lacnejšie.

44. Z uvedeného dôvodu teda jednoznačne bolo povinnosťou žalobcu splátky poistného zahrnúť do celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť a rovnako ju premietnuť aj do vstupných údajov potrebných pre výpočet RPMN. V posudzovanej veci však bolo preukázané, že žalobca tak neučinil, teda neposkytol spotrebiteľovi podstatné informácie obsiahnuté v zmluve tak, aby boli pre neho pravdivé a zrozumiteľné, v dôsledku čoho jeho sankcionovanie v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru je v danom prípade z tohto dôvodu namieste.

45. Ako správne vykonaným dokazovaním zistil súd prvej inštancie, v zmluve o úvere, ktorú uzatvoril právny predchodca žalobcu so žalovaným, je uvedená celková čiastka úveru v sume 8.873,90 eur, ktorá suma sa zrejme skladá zo súčtu násobku počtu a výšky splátok (95 x 92,22) a poplatku za poskytnutie úveru vo výške 113,- eur, v rozpore so skutočnou celkovou čiastkou úveru, nakoľko v sebe nezahŕňa poplatok za poistenie schopnosti splácať úver. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie tak dospel k záveru, že pri súčasnom uvedení výšky mesačnej splátky 92,22 eur spolu s poistením vo výške 4,58 eur a počte splátok 95 spolu s poplatkom za poskytnutie úveru 113,- eur predstavuje celková čiastka úveru 9.309,- eur, teda sumu vyššiu ako je uvedené v zmluve. V zmluve je tak uvedená nižšia celková čiastka úveru ako bola reálna, čo má v konečnom dôsledku jednoznačný dopad na správne uvedenie RPMN (na ktorú poukázal i súd prvej inštancie), ktorá je pod vplyvom vyššie uvedenej vady, jednoznačne uvedená nesprávne, navyiac v neprospech spotrebiteľa.

46. Odvolací súd sa stotožňuje aj s rozhodnutím súdu prvej inštancie v časti zamietajúceho výroku o úrokoch z omeškania vo výške 483,32 eur, keďže uplatnený nárok v časti vyčíslených úrokov z omeškania nebol v preskúmanom prípade žalobcom riadne tvrdý, ani preukázaný. Neobstojí námietka žalobcu, že už zo samotnej žaloby je zjavné, že ide o úroky z omeškania vyčíslené do postúpenia pohľadávky (17.09.2021) v súlade s prílohou k zmluve o postúpení pohľadávok.

47. Jedným zo základných princípov civilného sporového konania je totiž povinnosť strán sporu označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi tak, ako to upravuje článok 8 CSP. Povinnosť strán pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu je osobitne upravená aj v ustanovení § 150 ods. 1 CSP. Je preto povinnosťou

žalobcu tvrdiť a zrozumiteľne a určito opísať okolnosti, ktoré viedli k podaniu žaloby a tvrdiť skutočnosti, z ktorých vyplýva oprávnenosť uplatneného nároku. Žalobca preto musí v žalobe uviesť také skutočnosti, ktorými opíše skutok, na základe ktorého si uplatňuje svoj nárok, a to v takom rozsahu, ktorý umožňuje jeho jednoznačnú individualizáciu.

48. Len samotné uplatnenie vyčíslených úrokov z omeškania, tak ako to urobil žalobca v preskúmvanej veci, nestačí pre úspešnosť žalobcu v konaní, keď žalobca musí v konaní úplne opísať rozhodujúce skutočnosti, pričom toto nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy (§ 132 CSP). V predmetnej veci žalobca bremeno tvrdenia v časti uplatneného nároku na vyčíslené úroky z omeškania neunesol, keď jeho tvrdenie v časti vyčíslených úrokov z omeškania spočívalo iba v tom, že pohľadávka žalobcu predstavovala ku dňu postúpenia predmetnej pohľadávky (okrem iného) úrok z omeškania vo výške 483,32 eur, v súlade s prílohou k Zmluve o postúpení pohľadávok, kde postupca deklaruje, že výška a špecifikácia pohľadávky uvedenej v predmetnej prílohe je generovaná bankovým systémom a predstavuje aktuálnu dlžnú sumu ku dňu postúpenia pohľadávky. Žalobca však uplatnený vyčíslený úrok z omeškania v žalobe a ani v ďalších vyjadreniach bližšie nešpecifikuje a neuvádza, ako k uplatnenej sume dospel. Vzhľadom na absenciu akýchkoľvek skutkových tvrdení ohľadom uplatneného vyčísleného nároku na úroky z omeškania žalobcom, preto popretie skutkových tvrdení protistranou ani neprichádzalo do úvahy.

49. S poukazom na tieto skutočnosti odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. a v závislých výrokoch III. a o trovách konania podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako vecne správny.

50. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanému, ktorý bol v odvolacom konaní plne úspešný, trovy odvolacieho konania nepriznal, pretože mu v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

51. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).